

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Kopi: UPN

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag

Sagsnummer
2019-384

Kontor
EKN

9. maj 2019

SKRIFTLIG FORELÆGGELSE

Rådsmøde (udenrigsanliggender inkl. forsvar) den 13.-14. maj 2019

Dagsordenen for rådsmøde (udenrigsanliggender inkl. forsvar) den 13.-14. maj 2019 omfatter: *Sahel og Libyen*. Alle punkter forelægges hermed Folketingets Europaudvalg til orientering. Der henvises i øvrigt til sammenotatet for rådsmødet, som er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. maj 2019.

Dagsordenspunkt 1 og 3: Sahel, inklusive session med G5-Sahel udenrigs- og forsvarsministre

Rådet forventes at have en drøftelse af Sahel med fokus på sikkerhed og stabilitet i lyset af den forværrede sikkerhedssituation i især Mali, Niger og Burkina Faso.

Sahel-regionen er et godt eksempel på, hvordan Danmark samarbejder med EU og kernepartnere for at fremme danske udenrigs-, sikkerheds- og udviklingspolitiske interesser. Med Libyens sammenbrud er Sahel-regionen kun én grænse fra Europa. Stabilisering af Sahel-regionen er derfor afgørende for at sikre Europas sydlige nærområde.

Desværre har man over længere tid kunnet konstatere en forværring af sikkerhedssituationen, især i Mali og Burkina Faso, men også i Niger. Denne udvikling understreger behovet for en integreret tilgang, hvor man gør brug af alle relevante instrumenter.

På det humanitære område og udviklingsområdet har Danmark også et omfattende og langsigtet engagement, som går hånd i hånd med den betydelige danske stabiliseringsindsats.

På det sikkerhedspolitiske område forbereder regeringen at udsende militære bidrag til både den fransk-ledede Operation Barkhane og et nyt bidrag til FN's fredsbevarende mission i Mali, MINUSMA.

Det er vigtigt for regeringen, at vi står sammen med europæiske allierede og regionale partnere om at øge sikkerheden og stabiliteten i Sahel.

Sahel er på dagsordenen på rådsmødet både mandag den 13. maj og tirsdag den 14. maj, hvor fokus vil være på den generelle situation samt EU's samarbejde med G5 Sahel og støtten til G5's fællesstyrke, og torsdag den 16. maj, hvor fokus forventes at være på EU's udviklingsindsatser i Sahel.

På den fælles session med udenrigs- og forsvarsministre tirsdag den 14. maj, vil der være deltagelse fra G5 Sahels forsvars- og udenrigsministre. På grund af de fortsat store udfordringer i regionen er det forventningen, at G5 Sahels udenrigs- og forsvarsministre vil lægge vægt på den forværrede sikkerhedssituation og opfordre til hurtig implementering af de tilsagn om støtte, der er givet fra EU og EU's medlemslande til bl.a. G5 Sahel-fællesstyrken. Det er samtidig forventningen, at G5-landene vil efterspørge yderligere støtte fra EU

Danmark har fra starten støttet G5 Sahel, idet stabilitet i Sahelregionen kun er mulig, hvis Sahel-landene i regionen selv tager ansvar og ejerskab for egen sikkerhed og udvikling. Samtidig lægger Danmark stor vægt på, at den eksisterende indsats effektiviseres og i endnu højere grad samtænkes, og at en eventuel udvidelse af EU's engagement må bero på konkrete fremskridt i det nuværende samarbejde.

Dagsordenspunkt 2: Libyen

På mødet vil der være en drøftelse af Libyen med deltagelse af FN's særlige repræsentant for Libyen, Ghassan Salamé. Hovedfokus ventes at være på den forværrede sikkerhedssituation i landet. LNA (Libyan National Army) indledte under ledelse af den selvudnævnte feltmarskal Khalifa Haftar en militær offensiv mod Tripoli og den internationalt anerkendte samlingsregering, GNA, den 4. april. De voldsomme kampe har medført, at mere end 430 har mistet livet og 56.000 personer er drevet på flugt.

Eskaleringen af konflikten i Libyen giver grund til stor bekymring. Det gælder både i forhold til (1) sikkerheden for civilbefolkningen og de flygtninge og irregulære migranter, der opholder sig i Tripoli, (2) risikoen for en stigning i antallet af ankomster over den centrale Middelhavsroute, og (3) at ISIL, al Qaida og andre terrorgrupper vil forsøge at udnytte situationen og konsolidere deres tilstedeværelse på libysk territorium.

Den militære offensiv har allerede påvirket situationen for de ca. 3000 irregulære migranter og flygtninge, der ifølge FN opholder sig i detentionscentre i Tripoli. Det er dog positivt, at det er lykkedes FN at evakuere op imod 1200 personer fra de mest udsatte centre i kampzonerne og overføre dem til et åbent center administreret af IOM og UNHCR. Endvidere fortsætter FN, bl.a. med dansk støtte, med at hjælpe irregulære

migranter tilbage til deres oprindelseslande og evakuere flygtninge til tredjelande. Siden 2017 er mere end 40.000 irregulære migranter hjulpet hjem, og 3000 flygtninge er blevet genbosat. Der er indtil videre ikke indikationer på, at konflikten har medført en stigning i ankomster over den centrale Middelhavsroute, men det er naturligvis noget man, inklusive resten af EU, holder skarpt øje med.

FN's Generalsekretær, Antonio Guterres, har opfordret de stridende parter til øjeblikkeligt at stoppe kamphandlingerne og vende tilbage til forhandlingsbordet. En våbenhvile synes dog for indeværende ikke inden for rækkevidde. Tværtimod tyder det på, at begge parter opruster med støtte fra eksterne aktører i regionen.

Fra dansk side bakkes fortsat entydigt op om FN's bestræbelser på at finde en politisk løsning på konflikten. Det gjorde Danmark også gældende i en fælles EU28-udtalelse, der blev udsendt den 11. april. I udtalelsen udtrykte et enigt EU skarp kritik af eskaleringen af de militære aktiviteter og fortsat fuld opbakning til FN's særlige repræsentant. I tillæg opfordrede vi alle parter i konflikten til at vende tilbage til forhandlingsbordet og respektere international humanitær lov. Endelig har regeringen i 2019 ydet 10 mio. kr. til UNHCR's indsatser langs migrationsruterne, herunder i Libyen, samt yderligere 10 mio. kr. til akutte humanitære indsatser i Libyen gennem Internationale Røde Kors, bl.a. i forbindelse med den seneste krise.

Der ventes ikke nye rådskonklusioner, men der vil forventeligt blive udsendt endnu en fælles udtalelse med fokus på bl.a. den humanitære situation.

Anders Samuelson